

Κεντρική Βιβλιοθήκη Ε.Μ.Π.

Διονύσης Κόκκινοςⁱ και Φωτεινή Ευθυμίουⁱⁱ

Σύντομο ιστορικό και παρουσίαση

Η Κεντρική Βιβλιοθήκη του Ε.Μ.Π. ιδρύθηκε το 1836 με δωρεές ανθρώπων των γραμμάτων και των τεχνών. Το 1914 η βιβλιοθήκη κατέγραψε τη συλλογή της σε κατάλογο, προχώρησε στην οργάνωσή της με σύστημα ταξινόμησης και απέκτησε κανονισμό λειτουργίας, χαρακτηριστικά που την καθιστούν την πρώτη οργανωμένη ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη της χώρας.

Το 2000 η βιβλιοθήκη στεγάστηκε σε νέο επταώροφο κτήριο, επιφάνειας 7.000 τ.μ., ειδικά σχεδιασμένο για να φιλοξενήσει τη συλλογή των 240.000 τόμων βιβλίων που διαθέτει συνολικά και για να εξυπηρετήσει τις ανάγκες των 15.000 περίπου ενεργών εγγεγραμμένων μελών της (φοιτητές, εκπαιδευτικό, διοικητικό προσωπικό, συνεργάτες, κ.ά.). Αναλυτικότερα, διαθέτει αναγνωστήρια 680 θέσεων συνολικά, 38 θέσεις για ατομική μελέτη, καθώς και 6 αίθουσες για ομαδική μελέτη και συνεργασίες. Προσφέρει 36 σταθμούς εργασίας Η/Υ τόσο για τα εγγεγραμμένα μέλη της, όσο και για το ευρύ κοινό. Τα εγγεγραμμένα μέλη έχουν δυνατότητα πρόσβασης στο ασύρματο δίκτυο (Wi-Fi) για φορητούς υπολογιστές με την αρωγή του κέντρου δικτύων του Ε.Μ.Π. Τέλος, διατίθενται 4 φωτοτυπικά μηχανήματα και αυτόματος πωλητής μαγνητικών καρτών φωτοτύπησης για την εξυπηρέτηση όλων των χρηστών.

Η Κεντρική Βιβλιοθήκη Ε.Μ.Π. διαθέτει και το Παράρτημα, της Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, το οποίο αποτελείται από δύο λειτουργικές ενότητες που στεγάζονται σε διαφορετικούς χώρους του συγκροτήματος Πατησίων, στο κτήριο Αβέρωφ και στο κτήριο Μπουμπουλίνας. Περιλαμβάνει 41.000 τόμους βιβλίων και περιοδικών και καλύπτει θεματικά τα αντικείμενα της Αρχιτεκτονικής, της Πολεοδομίας και των Καλών Τεχνών.

Συλλογές

Η Κεντρική Βιβλιοθήκη του Ε.Μ.Π. περιλαμβάνει τις ακόλουθες συλλογές, οι οποίες θεματικά καλύπτουν σχεδόν όλους τους τομείς της γνώσης, με έμφαση όμως στην Πληροφορική, στις Φυσικές Επιστήμες, στη Χημεία, στα Μαθηματικά και στην Τεχνολογία (εφαρμοσμένες επιστήμες):

- 240.000 περίπου τόμους βιβλίων.
- 1.500 περίπου τίτλους έντυπων επιστημονικών περιοδικών.
- Πάνω από 13.500 τίτλους ηλεκτρονικών περιοδικών, κυρίως μέσω του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Σ.Ε.Α.Β.).
- Ηλεκτρονικά βιβλία και βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων.
- Πληροφοριακό υλικό (λεξικά, εγκυκλοπαίδειες, εγχειρίδια, κ.λπ.).
- Διπλωματικές, μεταπτυχιακές εργασίες και διδακτορικές διατριβές φοιτητών του ιδρύματος.
- Ηλεκτρονικό υλικό (CD-ROMs, κ.λπ.).

Σημαντικές ξεχωριστές κλειστές συλλογές αποτελούν η ιστορική βιβλιοθήκη, 65.000 τόμων βιβλίων και περιοδικών με χρονολογία έκδοσης έως και το 1950 και η δωρεά

Κ.Α.Δοξιάδη με καταγεγραμμένους 20.000 τίτλους βιβλίων, η οποία φιλοξενείται στο ιστορικό κτήριο της οδού Πατησίων και συγκεκριμένα στο κτήριο Μπουμπουλίνας.

Ιδρυματικό Αποθετήριο & Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Ε.Μ.Π.

Στις νέες υπηρεσίες της βιβλιοθήκης συμπεριλαμβάνονται τόσο η περαιτέρω ανάπτυξη του υφιστάμενου ιδρυματικού αποθετηρίου ανοικτής πρόσβασης, με την ηλεκτρονική υποβολή διπλωματικών, μεταπτυχιακών εργασιών και διδακτορικών διατριβών των φοιτητών του Ε.Μ.Π., όσο και ο εμπλουτισμός της ψηφιακής βιβλιοθήκης με σπάνια επιστημονικά βιβλία και περιοδικά του 19ου και 20ου αιώνα. Η προσπάθεια αυτή αποτυπώνει το όραμα της βιβλιοθήκης για ανοικτή πρόσβαση στην γκριζα βιβλιογραφία και στα ερευνητικά αποτελέσματα του ιδρύματος, καθώς και για την προβολή ελληνικού πολιτιστικού περιεχομένου. Συνολικά, στην ψηφιακή βιβλιοθήκη Ε.Μ.Π. είναι διαθέσιμα 3.600 περίπου τεκμήρια (με περιγραφές σε Dublin Core, μεταδεδομένα και πλήρες κείμενο με αρχεία PDF και JPEG). Τα ψηφιακά τεκμήρια φιλοξενούνται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα DSpace και είναι ελεύθερα διαθέσιμα στο επιστημονικό αλλά και στο ευρύτερο κοινό μέσω των δημοφιλών μηχανών αναζήτησης, αλλά και μέσω της Ευρωπαϊκής Ψηφιακής Βιβλιοθήκης Europeana.

Επεξεργασία του υλικού και υπηρεσίες της βιβλιοθήκης

Η επεξεργασία του υλικού περιλαμβάνει την περιγραφική και τη θεματική καταλογογράφηση, τόσο του έντυπου όσο και του ψηφιακού υλικού. Η περιγραφική καταλογογράφηση γίνεται κατά τους Αγγλο-αμερικανικούς Κανόνες Καταλογογράφησης (AACR2), η θεματική ευρετηρίαση κατά τις Θεματικές Επικεφαλίδες της LC (LCSH) και η ταξινόμηση κατά το Δεκαδικό Σύστημα Ταξινόμησης Dewey (DDC). Όλο το υλικό της Κεντρικής Βιβλιοθήκης και του Παραρτήματός της, με εξαίρεση ένα τμήμα της ιστορικής βιβλιοθήκης, είναι καταχωρισμένο στο Ολοκληρωμένο Αυτοματοποιημένο Σύστημα Βιβλιοθήκης ALEPH.

Τα εγγεγραμμένα μέλη της βιβλιοθήκης απολαμβάνουν μία σειρά από υπηρεσίες, επιτόπιες και ηλεκτρονικές όπως:

- Πολλαπλές δυνατότητες αναζήτησης στο δημόσιο, ηλεκτρονικό βιβλιογραφικό κατάλογο (OPAC) της βιβλιοθήκης (<http://www.lib.ntua.gr>).
- Κυκλοφορία υλικού – δανεισμοί & επιστροφές (ανανεώσεις, κρατήσεις υλικού και μέσω διαδικτύου).
- Διαδανεισμό υλικού από άλλες βιβλιοθήκες.
- Πρόσβαση σε μεγάλο αριθμό από ηλεκτρονικές πηγές πλήρους κειμένου.
- Σεμινάρια εκπαίδευσης χρηστών βιβλιοθήκης.
- Διαδικτυακές υπηρεσίες πληροφόρησης (Συχνές ερωτήσεις, κ.λπ.).
- Επιτόπιες υπηρεσίες πληροφόρησης, Δευτέρα ως Παρασκευή, 8.30-20.00.

Η βιβλιοθήκη του Ε.Μ.Π. παρέχει υπηρεσίες πληροφόρησης και στο ευρύ κοινό, στο οποίο όμως επιτρέπεται μόνο η μελέτη του υλικού και φωτοτυπίες εντός της βιβλιοθήκης.

ⁱ Ο Διονύσης Κόκκινος είναι Βιβλιοθηκονόμος, MSc στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και Εργαστηριακός Συνεργάτης του Τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του ΤΕΙ Αθήνας.

ⁱⁱ Η Φωτεινή Ευθυμίου είναι Βιβλιοθηκονόμος, MSc στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και στο Σύνδεσμο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.